

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Інститут післядипломної освіти та доувзівської підготовки

Кафедра управління та бізнес-адміністрування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА ТА СТАЛИЙ РОЗВИТОК

Освітня програма «Публічне управління та адміністрування»

Спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування»

Галузь знань 28 «Публічне управління та адміністрування»

Затверджено на засіданні кафедри
управління та бізнес-адміністрування
Протокол № 1 від «30» серпня 2022 р.

м. Івано-Франківськ – 2022-2023 н.р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація	3
2. Опис дисципліни	3
3. Структура дисципліни	5
4. Тематика практичних занять	6
5. Самостійна робота	6
6. Індивідуальне завдання	7
7. Методи навчання	8
8. Система оцінювання дисципліни	9
9. Ресурсне забезпечення	12
10. Інформація про підвищення кваліфікації викладачів	14
11. Контактна інформація	14
12. Політика навчальної дисципліни	15

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Соціальна політика та сталий розвиток	
Освітня програма	Публічне управління та адміністрування	
Спеціалізація (за наявності)		
Спеціальність	281 «Публічне управління та адміністрування»	
Галузь знань	28 «Публічне управління та адміністрування»	
Освітній рівень	бакалавр	
Статус дисципліни	вибіркова	
Курс / семестр	1/3	
Розподіл за видами занять та годинами навчання	<i>Денна форма навчання:</i> Лекції – 16 год. Практичні заняття – 14 год. Самостійна робота – 60 год.	<i>Заочна форма навчання:</i> Лекції – 6 год. Практичні заняття – 6 год. Самостійна робота – 78 год.
Мова викладання	українська	
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua	

2. Опис дисципліни

Мета та цілі дисципліни
<p>Метою навчальної дисципліни «Соціальна політика та сталий розвиток» є сформуванню у здобувачів вищої освіти комплексну систему знань та компетентностей про теоретичні засади, функції, основні форми та напрями реалізації соціальної політики країни і її регіонів в контексті сталого розвитку задля покращення якості та рівня життя населення, а також стану природного довкілля.</p> <p>Предметом навчальної дисципліни є механізм взаємодії публічної влади, суспільства та суб'єктів господарювання щодо раціонального використання всіх видів наявних ресурсів для задоволення життєвих потреб нинішніх та прийдешніх поколінь.</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:</p> <p>Змістовий модуль 1. Основи соціальної політики та сталого розвитку.</p> <p>Змістовий модуль 2. Напрями реалізації соціальної політики та сталого розвитку.</p> <p>Основними цілями вивчення дисципліни «Соціальна політика та сталий розвиток» є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - виявити особливості управління процесами соціального розвитку. - з'ясувати сутність, зміст та складові соціального розвитку. - розібрати особливості формування соціальної політики в контексті сталого розвитку. - розглянути концептуальні положення сталого (стійкого) розвитку. - проаналізувати складові ринку праці, зайнятості та безробіття. - дослідити змістовні характеристики соціального захисту, соціальної безпеки та соціальної роботи. - обґрунтувати форми публічного адміністрування соціальної політики. - усвідомити механізми фінансування програм і заходів соціальної політики.
Компетентності
<p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачає</p>

застосування теорій та наукових методів відповідної галузі і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК2. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК6. Здатність працювати в команді.

ЗК8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК14. Здатність аналізувати інформацію у процесі прийняття управлінських рішень.

ФК.1. Здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва й розв'язання конфліктів.

ФК.2. Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів.

ФК.3. Здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки.

ФК.9. Здатність впроваджувати інноваційні технології в публічному управлінні та адмініструванні.

ФК.10. Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування.

ФК.11. Здатність у складі робочої групи проводити прикладні дослідження в сфері публічного управління та адміністрування.

ФК.12. Здатність ефективно приймати управлінські рішення у різних сферах публічного та місцевого управління.

Програмні результати навчання

ПР1. Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства.

ПР2. Застосовувати норми та правила професійного спілкування українською мовою.

ПР4. Знати структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування.

ПР5. Знати стандарти, принципи та норми діяльності у сфері публічного управління та адміністрування.

ПР6. Знати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та адміністрування.

ПР8. Розуміти та використовувати технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень.

ПР11. Уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції.

ПР12. Уміти налагодити комунікацію між громадянами та органами державної влади і місцевого самоврядування.

ПР13. Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства.

ПР16. Використовувати дані статистичної звітності, обліку та спеціальних досліджень у професійній діяльності.

3. Структура дисципліни

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Тема 1. Особливості управління соціальним розвитком.	З'ясувати основну мету розвитку людства та окремої людини. Виявити особливості соціально-орієнтованого управління. Охарактеризувати людину, як суб'єкт та об'єкт соціального розвитку. Зрозуміти екзистенційні проблеми людини та людства. Розглянути концепції та моделі соціального розвитку.	Контрольні запитання, кейси, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи (тести).
2.	Тема 2. Сутність, зміст та складові соціального розвитку.	Розглянути поняття та механізм соціального розвитку. Дослідити основні складові соціального розвитку. Розібрати соціальний процес та соціальну структуру суспільства. Виявити цілі та принципи соціального розвитку на засадах сталого розвитку. Уявити рівні управління процесом соціального розвитку.	Контрольні запитання, кейси, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи (тести).
3.	Тема 3. Соціальна політика в контексті сталого розвитку.	Зрозуміти роль соціальної політики, як чинника упорядкування процесів суспільного розвитку. Уявити дефініції соціальної політики та соціальної держави. Розглянути мету та основні завдання соціальної політики. Виявити суб'єкти та об'єкти соціальної політики. З'ясувати основні колективні цілі, дії інструментів і складових соцполітики.	Контрольні запитання, кейси, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи (тести).
4.	Тема 4. Концептуальні положення сталого (стійкого) розвитку.	Уявити дефініційні аспекти «концепції сталого розвитку». Розібрати глибинні основи сталого (стійкого) розвитку. Виявити загрози сталого (стійкого) розвитку. Виявити головні проблеми сталого (стійкого) розвитку. Зрозуміти умови підтримання сталого (стійкого) розвитку. Усвідомити	Контрольні запитання, кейси, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи (тести).

		сфери розв'язання проблем сталого (стійкого) розвитку.	
5.	Тема 5. Ринок праці, зайнятість та безробіття.	Уявити дефініції понять «праця», «ринок праці», «робоча сила». Зрозуміти сутність трудової міграції та зайнятості робочої сили. Розглянути сутність безробіття, його форми та види. Простежити шляхи зниження безробіття. Виявити активні та пасивні способи регулювання ринку праці та безробіття.	Контрольні запитання, кейси, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи (тести).
6.	Тема 6. Соціальний захист та соціальна робота.	Розібрати сутність соціального захисту та соціальної безпеки. Розглянути мету та основні функції системи соціального захисту. Виявити основні принципи, напрями, форми і складові соціального захисту. Зрозуміти сутність, напрями, принципи та функції соціальної роботи. Уявити соціальну роботу, як форма соціальної політики.	Контрольні запитання, кейси, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи (тести).
7.	Тема 7. Публічне адміністрування соціальної політики.	Розібрати етапи формування та реалізації соціальної політики. Уявити технологію соціальної політики. Усвідомити загальний алгоритм розробки та реалізації соціальної політики. Виявити інституції відповідальні за реалізацію соціальної політики. Розглянути критерії та основні характеристики дієвої соціальної політики.	Контрольні запитання, кейси, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи (тести).
8.	Тема 8. Фінансування програм і заходів соціальної політики.	Розглянути систему фінансового забезпечення соціальної політики. Розібрати джерела фінансування соціальної політики. Уявити основні підходи до бюджетування соціальної політики. Охарактеризувати методи фінансування соціальної політики. Простежити напрями фінансування соціальної політики.	Контрольні запитання, кейси, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи (тести).

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Особливості управління процесами соціального розвитку.	1
2.	Тема 2. Сутність, зміст та складові соціального розвитку.	1
3.	Тема 3. Соціальна політики в контексті сталого розвитку.	2

4.	Тема 4. Концептуальні положення сталого (стійкого) розвитку.	2
5.	Тема 5. Ринок праці, зайнятість та безробіття.	2
6.	Тема 6. Соціальний захист та соціальна робота.	2
7.	Тема 7. Публічне адміністрування соціальної політики.	2
8.	Тема 8. Фінансування програм і заходів соціальної політики.	2
	Разом	14

5. Самостійна робота

Самостійна робота студентів при вивченні дисципліни «Соціальна політика та сталий розвиток» складається з різних її видів: 1) підготовка до аудиторних занять (лекцій, практичних занять); 2) самостійне поглиблене опрацювання тем навчальної дисципліни згідно з навчально-тематичним планом та проходження тестування за результатами опрацювання; 3) написання реферату за обраною темою.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Особливості управління процесами соціального розвитку.	7
2.	Тема 2. Сутність, зміст та складові соціального розвитку.	7
3.	Тема 3. Соціальна політики в контексті сталого розвитку.	8
4.	Тема 4. Концептуальні положення сталого (стійкого) розвитку.	8
5.	Тема 5. Ринок праці, зайнятість та безробіття.	8
6.	Тема 6. Соціальний захист та соціальна робота.	8
7.	Тема 7. Публічне адміністрування соціальної політики.	8
8.	Тема 8. Фінансування програм і заходів соціальної політики.	6
	Разом	60

6. Індивідуальне завдання

(виконується в межах самостійної роботи)

З метою набуття здобувачами освіти вмінь та навичок пошуку необхідної інформації, опрацювання та осмислення теоретичного і практичного матеріалу в межах дисципліни «Соціальна політика та сталий розвиток» передбачено написання реферату.

Вибір теми із запропонованого переліку є довільним:

1. Антропогенний вплив на навколишнє природне середовище та інтенсифікація використання природних ресурсів, як негативні наслідки сучасного розвитку суспільства.
2. Бідність як соціально-економічна категорія.
3. Бідність, як показник не сталого розвитку.
4. Взаємодія органів державного управління та місцевого самоврядування в реалізації соціальної політики.
5. Відмінність основних засад сталості розвитку суспільства від парадигми індустріального суспільства.
6. Вплив органів державного управління та місцевого самоврядування на подолання бідності.
7. Глобалізація та її наслідки для економіки України.
8. Глобальні загрози сталому розвитку суспільства.
9. Демографічні проблеми розвитку в Україні.
10. Державні соціальні стандарти в Україні.
11. Діяльність органів державної влади щодо реформування ринку праці.
12. Духовні детермінанти соціального розвитку і соціальної політики.
13. Екологічний моніторинг та специфіка екологічних нормативів у розвинених країнах.

14. Європейська практика системи соціального страхування.
15. Європейські підходи до модернізації соціального захисту.
16. Заходи органів державної влади та місцевого самоврядування щодо подолання безробіття в Україні.
17. Індекси та індикатори сталого розвитку.
18. Інноваційні соціальні послуги в розвинених країнах світу.
19. Інновації у сфері соціального захисту населення України.
20. Класифікація моделей соціальної політики.
21. Концепція переходу України до сталого розвитку.
22. Науково-технологічний прогрес та економіка природокористування.
23. Нормативно-правове забезпечення державної соціальної політики.
24. Основні напрями та пріоритети міграційної політики України у сфері трудової міграції.
25. Основні напрями реалізації державної соціальної політики.
26. Особливості соціальної підтримки малозабезпечених та непрацевдатних громадян з боку органів державної влади та місцевого самоврядування.
27. Оцінка соціальної складової регіональної політики на основі індексу людського розвитку.
28. Податки та видатки як засоби забезпечення соціальної справедливості.
29. Політика соціальної адаптації мігрантів: досвід України та держав Західної Європи.
30. Поняття соціальної справедливості та механізми її забезпечення: український і світовий досвід.
31. Призначення моделі «Світ 3» та її структура.
32. Програми соціального розвитку в Україні.
33. Реформування системи соціальних відносин в Україні.
34. Розподіл доходів у суспільстві та необхідність державного втручання.
35. Світова криза в умовах вільної ринкової економіки.
36. Світова криза як наслідок несталого розвитку економік провідних держав.
37. Система соціального захисту сільського населення.
38. Соціальна держава в Україні та за кордоном.
39. Соціальна політика в сфері загальнообов'язкового державного соціального страхування.
40. Соціальна політика в сфері пенсійного забезпечення в Україні.
41. Соціальна політика зайнятості в Україні.
42. Соціальна політика та національна безпека.
43. Соціальна політика у сфері праці.
44. Соціальна політика у сфері трудової міграції.
45. Соціальна політика щодо внутрішньо переміщених осіб.
46. Соціальна політика як механізм реалізації соціальних прав людини.
47. Соціальне програмування як інструмент соціальної політики.
48. Соціальний захист та соціальна безпека людини в суспільстві.
49. Справедливість як принципова основа соціальної політики.
50. Сталий розвиток та людський капітал.
51. Сталий розвиток та проблеми економічного зростання.
52. Сутність і види соціального страхування.
53. Сучасні моделі пенсійної системи.
54. Сучасні тенденції розвитку ринку праці в Україні.
55. Фінансування програм соціального розвитку.
56. Чотири аспекти сталого розвитку: зміна клімату, здоров'я і навколишнє середовище, біорізноманіття та управління природними ресурсами.
57. Шляхи вдосконалення та перспективи розвитку соціального захисту населення.
58. Шляхи удосконалення системи соціального страхування в Україні.

59. Що зроблено в Україні для впровадження концепції сталого розвитку.

60. Що зроблено в Україні для впровадження цілей розвитку тисячоліття.

Презентація реферату відбувається у вигляді підготовленої доповіді та створеної презентації (до 10 слайдів) за допомогою інструментів Power Point, Prezi, Canva чи ін.

7. Методи навчання

За характером пізнавальної діяльності, при вивченні дисципліни «Соціальна політика та сталий розвиток» використовуються наступні методи навчання:

Методи навчання	Характеристика
1	2
Наочні методи навчання	Ґрунтуються на візуальному сприйнятті інформації (читання лекцій та підготовка практичних завдань із використанням мультимедійних презентацій, демонстрація тематичних відеороликів).
Інтерактивні методи навчання	Ґрунтуються на принципі зворотного зв'язку, коли здобувач освіти отримує відповіді, зауваження та поради щодо певної проблематики від викладача чи одногрупників; коли здобувачі освіти взаємодіють між собою, а викладач виступає координатором та наставником, а також стежить за дотриманням навчальних та етичних норм. Серед інтерактивних методів навчання використовуються: відповіді на запитання та опитування думок здобувачів освіти, кейс-стаді, дискусії, мозковий штурм, ігровий метод.
Практичні методи навчання	Передбачають виконання практичних завдань. Серед практичних методів навчання використовуються практичні роботи, вправи, написання есе.
Інноваційні методи навчання	Поєднують інтерактивні та комп'ютерні технології. Серед інноваційних методів навчання використовуються: компетентнісний метод (спрямований на розвиток професійних навичок, вмінь та якостей здобувачів освіти), проєктно-дослідницький метод (спрямований на вирішення проблемного питання через розвиток пошукових та аналітичних якостей здобувачів освіти, а також навичок командної роботи), використання інформаційно-комунікаційних технологій та діджитал-інструментів. Програми і сервіси, які використовуються: сервіси та програмні продукти від Microsoft, інструменти Google, графічні редактори Crello та Canva, хмарне презентаційне програмне забезпечення Prezi, конструктор лендінгових сторінок of.ua, Diagrams.net, Kahoot, Mentimeter, QR Генератор, Cutt.ly.
Методи дистанційного навчання	Ґрунтуються на використанні інформаційних технологій, в т.ч. університетської авторської системи дистанційного навчання, платформ для організації відеоконференцій: Zoom Video Communications, Google Meet, Cisco Webex.

8. Система оцінювання дисципліни

Накопичування балів під час вивчення дисципліни здобувачем вищої освіти

здійснюється у такому співвідношенні (підсумковий контроль у формі заліку):

- 1) обсяг балів за практичні заняття – 50 %
- 2) обсяг балів за самостійну роботу:
  - тестування – 30 %
  - індивідуальний проєкт – 20 %.

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті за виступ та виконання письмового завдання студентом. Передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми під час роботи на практичних заняттях та набутих професійних навичок під час виконання практичних завдань.

Оцінювання відповідей здобувачів освіти на практичних заняттях відбувається згідно навчального розкладу за 100 бальною шкалою. Вага оцінки за кожен вид навчальної роботи та відповідну тему відображена у таблиці. Максимальна кількість балів, яку здобувач освіти може отримати за виконання завдань на практичних заняттях складає 50 балів.

Накопичування балів під час вивчення дисципліни

№ теми Вид навчальної роботи	1	2	3	4	5	6	7	8	Разом
Практичне заняття (опрацювання завдання)	6	6	6	6	6	6	7	7	50
Самостійна робота (тестування з теми)	3	4	4	4	4	4	4	3	30
Самостійна робота (індивідуальний проєкт)									20
Максимальна к-ть балів									100

Критерії поточного оцінювання:

«90-100 балів» – здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій), глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.

«70-89 балів» – здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій), в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

«50-69 балів» – здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій), але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

«Менше 50 балів» – здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.

Додаткові бали до поточного контролю здобувач освіти може отримати, пройшовши навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах

предмету вивчення дисципліни протягом навчального семестру, взявши участь у науковому, освітньому чи прикладному проєкті, який відповідає предмету дисципліни чи підготувавши дайджест (добір уривків з різних джерел на певну тематику). У форматі дайджестів можна зробити системний аналіз будь-якого теоретичного положення, розкрити різні точки зору на будь-яку проблему, тему, питання та зробити узагальнюючі висновки:

2 бали – нараховується здобувачам освіти, які пройшли навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни протягом навчального семестру.

2 бали – нараховується здобувачам освіти, які взяли участь у науковому, освітньому чи прикладному проєкті, який відповідає предмету дисципліни.

1 бал – нараховується здобувачам освіти, які підготували дайджест на певну тематику в межах вивчення дисципліни.

Також за рішенням кафедри управління та бізнес-адміністрування здобувачам освіти, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. ст. 4).

Ознайомитися із положенням можна за посиланням: <https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/>

Контроль за самостійну роботу.

Самостійна робота здобувачів освіти передбачає: 1) тестування; 2) підготовка реферату.

Тестовий контроль. Студент опрацьовує питання, що призначенні для самостійного вивчення і для контролю проходить тестування в системі дистанційного навчання (d-learn.pnu.edu.ua) (дві спроби – кращий результат).

Оцінювання за кожен тестовий контроль здійснюється за 100 бальною шкалою. Вага оцінки за відповідну тему відображена у таблиці вище. Максимальна кількість балів, яку здобувач освіти може отримати за тестовий контроль складає 30 балів.

Підготовка індивідуального проєкту.

Вивчення дисципліни передбачає обов'язкову підготовку індивідуального проєкту. Оцінювання індивідуального проєкту здійснюється за 100 бальною шкалою. Максимальна кількість балів за індивідуальний проєкт складає 20 балів. Сума балів за індивідуальний проєкт розраховується за наступною формулою:

$$y = \frac{x \times 20}{100},$$

де x – кількість балів, яку отримав здобувач вищої освіти (за 100-бальною шкалою).

Метою підготовки індивідуального проєкту є закріплення теоретичних знань і практичних навичок з дисципліни.

Підготовка реферату.

Реферат подається у друкованому вигляді на скріплених аркушах паперу формату А4. Титульна сторінка реферату має містити: назву університету, навально-наукового інституту, кафедри за якою закріплена освітня дисципліна; тема реферату, прізвище, ім'я, по батькові здобувача освіти, шифр і номер групи; науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові викладача. Реферат складається із змісту, вступу, 3-5 розділів основного тексту, висновків, списку використаних джерел. На останній сторінці зазначається дата виконання реферату та проставляється підпис здобувача освіти, що його виконав.

У ході підготовки реферату здобувач освіти використовує інформаційні матеріали вітчизняних та закордонних видань, здійснює пошук документальної та фактографічної бази, систематизує та узагальнює статистичні дані, виявляє ключові факти, використовує

електронні пошукові системи в мережі Інтернет, формує власні погляди на досліджувані події та явища.

Критерії оцінювання реферату:

Оцінювання за підготовку і захист реферату здійснюється за 100 бальною шкалою.

«90-100 балів» – реферат виконано на високому рівні, вирішено усі поставлені завдання.

Під час усного захисту реферату здобувач освіти проявив повне володіння матеріалом та свій виступ супроводжував мультимедійною презентацією.

«70-89 балів» – реферат містить деякі незначні помилки та суперечні питання, які можуть бути виправлені письмово, або захищені усно. Під час усного захисту реферату здобувач освіти проявив достатнє володіння матеріалом та свій виступ супроводжував мультимедійною презентацією.

«50-69 балів» – реферат містить незначні помилки та суперечні питання, які можуть бути виправлені письмово, або захищені усно, проте сам реферат не містить всебічного аналізу, а поставлені питання вирішені не повністю. Під час усного захисту реферату здобувач освіти проявив загальне володіння матеріалом та свій виступ супроводжував мультимедійною презентацією.

«Менше 50 балів» – реферат не відповідає поставленим завданням, допущені суттєві помилки та неточності.

Підсумковий семестровий контроль являє собою підсумкове оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти за семестр, що з даної дисципліни здійснюється у формі заліку.

Семестровий контроль у формі заліку передбачає, що підсумкова оцінка (у стобальній шкалі) з навчальної дисципліни визначається як сума оцінок за поточний контроль знань.

Повторне складання допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз викладачеві (талон №2) тестування в системі дистанційного навчання + усне опитування відповідно до програмових вимог, другий – комісії (талон №3) реалізується виключно у тестовій формі з використанням організаційно-технологічних процесів.

Якщо студент не склав навчальну дисципліну за талоном 3, дозволяється повторне вивчення навчальної дисципліни впродовж наступного семестру (планується за рахунок власного часу студента і не фінансується з бюджетних коштів).

Здобувачі вищої освіти, які одержали під час екзаменаційної сесії більше трьох підсумкових незадовільних оцінок (F, FX) незалежно від виду контролю (екзамен, залік), відраховуються з університету за академічну неуспішність. Здобувачам вищої освіти, які одержали під час екзаменаційної сесії одну-три незадовільні оцінки (F, FX), дозволяється ліквідувати академічну заборгованість у встановлені графіком навчального процесу терміни. Здобувача вищої освіти, який не ліквідував академічну заборгованість у встановлені терміни без поважної причини, відраховують з університету за академічну неуспішність або за його згодою направляють на повторне вивчення навчальної дисципліни, яке регламентується Положенням про порядок повторного вивчення дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS.

Шкала оцінювання для екзамену

університетська	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	зараховано
80-89	B	
70-79	C	
60-69	D	
50-59	E	
25-49	FX	не зараховано
0-24	F	

9. Ресурсне забезпечення

Рекомендовані літературні джерела:

1. Сайт дистанційного навчання. URL : <https://test-d-learn.pnu.edu.ua/>
2. Баглей, О. В. Стратегія сталого розвитку : навч. посіб. Чернівці : ЧНУ : Рута, 2020. 119 с.
3. Бурик З. М. Інституційне забезпечення державного регулювання сталого розвитку : аналіз та перспективи. Альманах науки. 2018. № 9(18). С. 7-14.
4. Бурлуцька С. В. Стратегія забезпечення пружності сталого розвитку національної економіки : теорія та практика : монографія. Дніпро : Середняк Т. К., 2016. 319 с.
5. Євдокимова І. А. Соціальна політика : навч. посіб. Х. : Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2015. 184 с.
6. Зверяков М. І., Ковальов А. І., Сментина Н. В. Стратегічне планування збалансованого розвитку територіальних соціально-економічних систем в умовах децентралізації : монографія. Одеса : ОНЕУ, 2017. 175 с.
7. Історія і теорія соціальної політики : навч. посіб. Сушицька Н.В. та ін. К. : Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2017. 300 с.
8. Кубіцький С. О. Соціальні послуги вразливим категоріям населення : теорія, практика, інновації : монографія. К. : Вид-во «Міленіум», 2016. 484 с.
9. Кудлаєнко С. В. Соціальна політика : моделі, пріоритети, механізми реалізації : монографія. Хмельницький : ХНУ, 2018. 342 с.
10. Макарова О. В. Соціальна політика в Україні : монографія. К. : Ін-т демографії та соціальних досліджень ім. М.В. Птухи НАНУ, 2015. 244 с.
11. Моніторинговий звіт «Цілі сталого розвитку. Україна, 2020». URL : <https://www.unicef.org/ukraine/reports/sustainable-development-goals-ukraine-2020-monitoring-report>.
12. Новікова О. Ф., Сидорчук О. Г., Панькова, О. В. Стан та перспективи соціальної безпеки в Україні : експертні оцінки. К. ; Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2018. URL : https://iie.org.ua/wp-content/uploads/2018/11/Novikova_Sydorchuk_Pankova.pdf.
13. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
14. Офіційний веб-сайт Міністерства соціальної політики України. URL : <https://www.msp.gov.ua/>
15. Паршин Ю. І. Стратегія забезпечення сталого економічного розвитку національного господарства: теорія, методологія і практика : монографія. Дніпропетровськ : Ун-т ім. А. Нобеля, 2016. 407 с.
16. Передумови і напрями модернізації управлінських підходів до розвитку соціогуманітарної сфери. Реформа системи державного управління та місцевого самоврядування в Україні : стан, виклики, перспективи здійснення : наук. доп. За заг. ред. В. С. Куйбіди. Київ : НАДУ, 2018. 180 с.
17. Перетворення нашого світу : Порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року URL : <http://www.ua.undp.org/content/ukraine/uk/home/library/sustainable-development-report/the-2030-agenda-for-sustainable-development.html>
18. Порядок проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації державної

- регіональної політики : постанова КМУ від 21.10.2015 №856. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/856-2015-%D0%BF> .
19. Про затвердження Методики комплексної оцінки бідності. Наказ Міністерства соціальної політики України, Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, Міністерства фінансів України, Державної служби статистики України, Національної академії наук України № 827/403/507/113/232 (2017). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0728-17#n8>
  20. Про соціальні послуги : Закон України від 19.06.2003 № 966-IV. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/966-15> .
  21. Про Стратегію сталого розвитку «Україна – 2020». Указ Президента України. Київ. 12.01.2015. № 5/2015. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5/2015#Text>
  22. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text> .
  23. Реалізація державної соціальної політики сталого розвитку регіону органами публічної влади України : монографія. Белова Л. О. та ін. Х.: Вид-во НАДУ «Магістр», 2016. 296 с.
  24. Розвиток людського капіталу : на шляху до якісних реформ : реформа сфери охорони здоров'я, освіта, стан розвитку науки, міграція, соціальна політика, людський та соціальний капітал, Україна між Європою та Азією : аналіт. доп. О. Пищуліна та ін. Київ : Заповіт, 2018. 367 с.
  25. Соціальна і гуманітарна політика : підручник Трощинський В. П. та ін. ; за заг. ред. Ю.В. Ковбасюка, В. П.Трощинського. Київ : Вид-во НАДУ, 2016. 792 с.
  26. Соціальна політика : вимоги суспільства, виклики часу, потреби людини : наук.-аналіт. доп. / Шемшученко Ю. С. та ін. Київ : Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2016. 80 с.
  27. Соціальна політика ЄС : уроки для України» : вебінар. URL : <https://www.civic-synergy.org.ua/online-courses/vebinar-sotsialna-polityka-yes-uroky-dlya-ukrayiny/> .
  28. Соціальна політика сучасного українського суспільства: соціально-захисний контекст : моногр. ; за заг. ред. А. О. Ярошенко. Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2018. 259 с.
  29. Соціогуманітарні чинники інтеграції та консолідації українського суспільства : аналіт. доп. / Трощинський В. П. та ін. К. : НАДУ, 2018. 160 с.
  30. Сталий розвиток місцевих громад в умовах децентралізації : монографія. Ортіна Г. В. та ін. Мелітополь : ФОП Однорог Т. В., 2019. 171 с.
  31. Стан та перспективи впровадження реформ у соціогуманітарній сфері. Інституціоналізація публічного управління в Україні : наук.-анал. доп. ; за заг. ред. М. М. Білинської, О. М. Петроє. Київ: НАДУ, 2019. С. 129-133.
  32. Стратегія сталого розвитку : навч. посіб. / Петрушка І. М. та ін. Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2018. 155 с.
  33. Токарський Т. Б. Соціальна політика України в контексті євроінтеграції : монографія. Київ : АртЕк, 2018. 369 с.
  34. Управління соціальним та гуманітарним розвитком : електор. ресурс : курс лекцій. / Уклад: Домбровська С. М., Садковий В. П. Х. : НУЦЗУ, 2018. 189с. URL : <https://zenodo.org/record/1246632/files/konspekt.pdf>
  35. Урядовий портал : Цілі сталого розвитку та Україна. URL :

<https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/cili-stalogo-rozvitku-ta-ukrayina>

36. Ханова О. В., Скібіна С. О. Сталый розвиток країн ЄС : методика й індикатори оцінювання. Проблеми економіки. 2017. №3. С. 20-32.
37. Як діяти далі : державним службовцям про сталий розвиток : освітні курс. URL : https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+SDG101+2020_T2/about.

10. Інформація про підвищення кваліфікації викладача

Викладач	Різновид підвищення кваліфікації
Валюх Андрій Миколайович	<ol style="list-style-type: none"> 1. Закордонне стажування у Вищій школі підприємництва у Варшаві, м. Варшава, Республіка Польща з навчальних курсів «Регіональне та транскордонне співробітництво», «Демографічна статистика», «Фінанси місцевого самоврядування», «Охорона інтелектуальної власності», обсягом 100 год. (сертифікат від 30.06.2015). 2. Підвищення кваліфікації в Національній академії внутрішніх справ арбітрів та посередників Національної служби посередництва та примирення, обсягом 108 год. (свідоцтво 12 ПК 08751177 / 004490 - 2016 від 26.10.2016). 3. Закордонне стажування в Міжнародному інституті інновацій «Наука-Освіта-Розвиток», м. Варшава, Республіка Польща з навчального курсу «Економіка та державне управління», обсягом 150 год. (сертифікат №8 від 30.11.2016). 4. Закордонне стажування у Вищій школі управління і адміністрації в Ополю, м. Ополе, Республіка Польща, обсягом 180 годин, за напрямом «Публічне управління, економіка і бізнес»; теми стажування «Механізми публічного управління і адміністрування у вищій освіті», «Економіка знань та менеджмент у сфері охорони природного середовища» (сертифікат №102 від 31.05.2020).

11. Контактна інформація

Кафедра	<p>Кафедра управління та бізнес-адміністрування м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57,</p> <p> каб. 111 (вхід з вул. Чорновола)</p> <p> тел. +38 (097) 771-80-54 – ст. лаборант кафедри Галина Володимирівна Яцків</p> <p> https://kutba.pnu.edu.ua/</p> <p> kutba@pnu.edu.ua</p> <p>Сторінки в соцмережах:</p> <p> https://www.facebook.com/mbakafedra</p>
---------	---

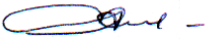
	 https://www.instagram.com/kafedra_mba/	
Викладач		<p>Валюх Андрій Миколайович</p> <p>доктор наук з державного управління, професор кафедри управління та бізнес-адміністрування</p>
Контактна інформація викладача	 +38 (098) 461 21 32 andrii.valiukh@pnu.edu.ua	
Робочі години: Пн-Пт – 8:30 - 17:00		

12. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	<p>Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». • Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». • Положення про запобігання академічному плагіату та інших видів академічної нечесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». • Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». • Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». • Лист МОН України «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності». <p>Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених здобувачем освіти занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя</p>

	<p>Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. ст. 4).</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>У разі виконання завдання здобувачем освіти пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання – «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. ст. 4-5).</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Невідповідна поведінка під час заняття	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти».</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Неформальна освіта	<p>Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>

Викладач - Андрій ВАЛЮХ